

Kva kompetanse treng frukt- og sidernæringa i dag og i framtida?

Fagbrev som Gartner

Opplæringskontoret for Hardanger

Terje og Wenke

- Opplæringskontoret for Hardangerer er eit tverrfagleg opplæringskontor, eigd av 50 lokale bedrifter og to kommuner Ullensvang og Eidfjord, men har også noen lærlingar stasjonert i Kvinnherad, Ulvik.
- Opplæringskontoret følger opp og bistår lærlingar og lærebedrifter som er tilknytt kontoret.
- I 2022 har vi 202 lærlingar (58 nye) i 34 ulike fag tilknytt kontoret. I løpet av siste 10 år fleire enn 44 forskjellige fag.

Har hatt lærlinger i alle programområde men siste år i 8 programområder

Bygg- og anleggsteknikk

Elektro og datateknologi

Frisør, blomster- interiør og eksponeringsdesign

Helse- og oppvekstfag

Håndverk, design og produktutvikling

Informasjonsteknologi og medieproduksjon

Naturbruk

Restaurant- og matfag

Sal, service og reiseliv

Teknologi og industrifag

Opplæringskontorenes oppgaver

Eksempler på arbeidsoppgaver vi utfører på vegne av våre medlemmer:

Har et ansvar gjennom læretiden for å følge opp bedrift og lærling

For Lærling

- Påser at læreplanen følges
- Omplasserer lærlinger ved behov
- Tilrettelegger for at lærlinger får teori han hun mangler
- Gjennomfører kurs for lærlingene
- Er støttespiller for lærling og virksomhet i saker rundt fagopplæringen
- Bistår ved intern fagopplæring av voksne (fast ansatte) arbeidstakere
- Melder lærlingene opp til fagprøve

For Bedrift

- Rekrutterer lærlinger, besøk ungdomsskoler, videregående skoler mm
- Skriver lærekontrakt
- Tilbyr kurs til faglig leder og følger opp faglig leder og instruktør
- Markedsfører yrket og bransjen – sikrer ny rekruttering til faget
- Fordeler tilskudd mellom bedrift og opplæringskontor
- Har kontakt med fylkeskommunen og andre aktuelle instanser
- Bistår med fagbrevutdeling

1. år

Vg1 – Videregående trinn 1

Naturbruk

Yrker og kompetanser

Yrker som bygger på Vg1 –

Videregående trinn 1 naturbruk

Agronom

Anleggsgartner

Dyrefagarbeider

Fagarbeider i reindriftsfaget

Fagoperatør i akvakultur

Fisker

2. år

Vg2 – Videregående trinn 2 eller opplæring i bedrift

Landbruk og gartner næring

▶ Vis alle mulighetene

Yrker og kompetanser

Yrker som bygger på Vg2 –

Videregående trinn 2 landbruk og gartner næring

Agronom

Gartner

Muligheter for studiekompetanse etter Vg2 – Videregående trinn 2 landbruk og gartner næring

Studiekompetanse etter yrkesfag

3. år

Vg3 – Videregående trinn 3 eller opplæring i bedrift

Landbruk

Naturbruk
(studieforberedende)

Gartnerfaget

Påbygging til generell studiekompetanse

4. år

VilBli.no

Fra 3 årig
videregående
utdanning til
fagutdanning
(2+2) med
mulighet for
fagbrev

Fra delrapport Østlandsforskning 2018:

- å møte landbrukets og gartner næringenes **behov for økt rekruttering.**
- **mål om økt kvalitet** i gartner- og agronomutdanningen

Forsøkslæreplan for Vg3/opplæring i bedrift – gartner næring 1.08.2015

- utdanningen innen landbruk og gartner næring med to år i skole og to år i godkjent lærebedrift.

Resultat = mer omfattende praktisk kompetanse enn elever i Vg 3 landbruk eller gartner næring.

Sitat: **Ikke bare er praksisen mer omfattende i tid, den er også kvalitetsmessig bedre.**

- **Læreplan i Vg3 gartnerfaget**

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 6. mai 2021 .

Gjelder fra 01.08.2022

Noen utklipp fra læreplan i Gartnerfaget

- Vg3 gartnerfaget handler om å **produsere og vedlikeholde planter** til både mat og dekorasjon og å beplante og vedlikeholde grønne områder. Faget handler også om å **utvikle og bevare felles naturressurser, biologisk mangfold og miljø for framtidige generasjoner**. Videre skal faget gi lærlingene kompetanse i å omsette planter og forberede dem til framtidig yrkesutøvelse i gartnernæringen.
- Kjerneelementet formering, vekst og utvikling hos planter handler om produksjon og bruk av planter og om forvaltning og bruk av ulike ressurser i en gartnerbedrift. **Det handler også om forståelse av jord, biologiske prosesser, plantenes behov og plantehelse, og produksjon og bruk av planter til mat, medisin og gastronomi.**
- Kompetansemål 4 av over 20
- **klargjøre produkter for salg, og kalkulere og fastsette pris på produktene**
- **vurdere muligheten for produktutvikling og lage utstillinger som en del av markedsføring**
- **velge og bruke maskiner og utstyr, både i planlegging og gjennomføring av ulike arbeidsoperasjoner, og i markedsføring av produkter og tjenester**
- **delta i planlegging og gjennomføring av en kostnadseffektiv og miljøvennlig gartnerproduksjon og vurdere sammenhengen mellom dyrkingsmetode og utbytte i ulike planteproduksjoner**

Hvem er lærling ?

- Du har maksimalt 3 år relevant praksis i faget ?
- Du har kanskje skole fra tidligere ?
- Du har kanskje annen utdanning fra før ?
- Du kan være både økonomutdannet eller ingeniør ?
- Du har kanskje tenkt å overta en gård og ønsker å arbeide sammen med dem som driver for å oppnå høyere kompetanse ?
- Du må inngå en arbeidsavtale som lærling og inngå lærekontrakt med en godkjent lærebedrift.

Kven kan bli lærling/lærekandidat?

Du kan bli lærling når som helst på året og uansett kor gammal du er. Det viktige er at du sjølv skaffar deg ein lære plass i ei godkjent lærebedrift.

Lærekontrakt

For å bli lærling må du inngå [ein lærekontrakt](#) med ei godkjend lærebedrift. Vi må godkjenne lærekontrakten, og det er bedrifta som har ansvar for å innhente denne godkjenninga.

Kven kan bli lærebedrift?

- **For å bli godkjend som lærebedrift må bedrifta di:**

- kunne gi opplæring i Vg3-læreplanen for faget, anten sjølv eller i samarbeid med andre.
- ha ein person som kan vere fagleg leiar og ha ansvar for og tilsyn med opplæringa. Denne personen må sjølv ha fagbrev eller annan kompetanse som er relevant i forhold til opplæringa.
- utarbeide ein intern plan for opplæringa for å sikre at lærlingen får opplæring i samsvar med læreplanen.
- fullført første del av ei to-delt obligatorisk opplæring for nye lærbedrifter, fagleg leiar og instruktørar. Dette må gjerast før bedrifta endeleg kan bli godkjend som lærebedrift.

- Etter godkjenning må faglegleiar og instruktør ta [del to av obligatorisk opplæring som er eit dagskurs/webinar](#).

- **Kvifor bli lærebedrift?**

- Å vere godkjend lærebedrift er eit kvalitetstempel og viser at bedrifta tar samfunnsansvar.
- De mottar eit tilskot for kvar lærling de tar inn
- De får skreddersy ein ny tilsett.
- De sikrar rekruttering av kompetente medarbeidarar

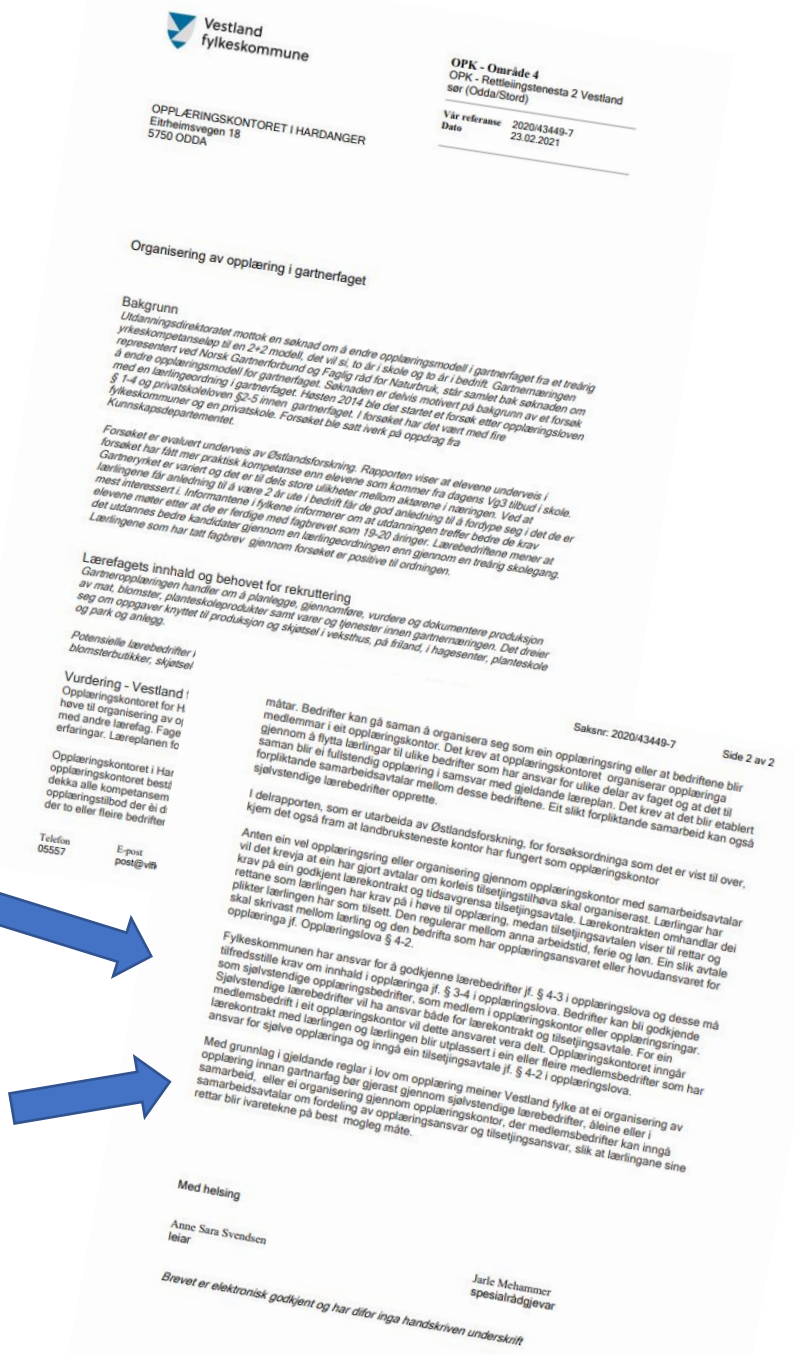
Organisering av opplæring innan gartnerfag (Avklaring frå Vestland Fylkeskommune)

I delrapporten, Østlandsforskning, vist til at enkelte landbruksteneste kontor fungert som opplæringskontor med ansatt lærlinger i gartnerfaget. Dette ønsket vi avklart hos fylkeskommunen da det tidligere har vært diskutert om et vikarbyrå kan ansette lærlinger. Dette har etter vår mening tidligere vært avvist som **ikke lovlig**.

Svaret fra fylkeskommunen kom 24.02.2021

For ein medlemsbedrift i eit opplæringskontor vil dette ansvaret vera delt. Opplæringskontoret inngår lærekontrakt med lærlingen og lærlingen blir utplassert i ein eller fleire medlemsbedrifter som har ansvar for sjølve opplæringa og inngå ein tilsetjingsavtale jf. § 4-2 i opplæringslova.

Med grunnlag i gjeldande reglar i lov om opplæring meiner Vestland fylke at ei organisering av opplæring innan gartnerfag bør gjerast gjennom sjølvstendige lærebedrifter, åleine eller i samarbeid, eller ei organisering gjennom opplæringskontor, der medlemsbedrifter kan inngå samarbeidsavtalar om fordeling av opplæringsansvar og tilsetjingsansvar, slik at lærlingane sine rettar blir ivaretekne på best mogleg måte.

Opplæringskontoret for Hardanger

- Vi bistår gjerne de som ønsker å være medlem !
- De fleste av bedriftene våre er små bedrifter med få ansatte !
- Vi finansieres ved en andel av lærling tilskuddet, 30%, men siste 3 år har vi betalt ut opparbeidet overskudd .
- Årsberetning til årsmøte 29.03.2023, utbetalt til bedriftene ca. 82 % av årets tilskudd.
- Bedriftene som har lærling (aktive bedrifter) betaler medlemskontingent 500,- 1/2 år